

PROGRAMORGANISERING OG MANDAT

FoU-program under Avtale om redusert sykefravær og frafall fra arbeidslivet (IA-avtalen) 2025-2028

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Programmets rammer.....	2
2.1. Strategiske føringer.....	2
2.2. Roller og ansvar.....	3
<i>Programledelse</i>	3
<i>Programeier</i>	3
<i>Programpartner</i>	3
<i>Programforum</i>	3
<i>Koordineringsgruppen</i>	4
<i>Referansegruppe</i>	4
2.3. Finansiering og tidsplan	4
3. Programmets mål og innhold.....	5
3.1. FoU-programmets mål	5
3.2. FoU-aktiviteten.....	5
3.3. Formidlingsaktiviteter	5

1. Innledning

Avtale om redusert sykefravær og frafall fra arbeidslivet (IA-avtalen) 2025–2028 viderefører samarbeidet om å få ned sykefraværet, og derigjennom bidra til høy sysselsetting og redusert frafall fra arbeidslivet. Satsingen på kunnskapsutvikling (IA-FoU-program og statistikkforum) er også videreført.

Hensikten med IA-FoU-programmet er å styrke kunnskapsgrunnlaget for IA-arbeidet. Programmet skal bidra til å utvikle, samle og formidle kunnskap som støtter opp under målene i IA-avtalen. Kunnskapen skal være relevant og anvendbar for partene i arbeidslivet, myndighetene og virksomhetene. Gjennom forskningsbasert kunnskap skal programmet bidra til å gjøre IA-arbeidet mer målrettet, koordinert og helhetlig. Erfaringsbasert kunnskap kan også være relevant i denne sammenhengen.

Statistikkproduksjon og styrking av datagrunnlag er et viktig grunnlag for prosjekter både generelt og i FoU-programmet. Ansvar for å vurdere statistikkutviklingsprosjekter er en kjerneoppgave i Statistikkforum, der Arbeids- og velferdsdirektoratet, STAMI og SSB samarbeider.

Punkt 2 i dette mandatet tar for seg programmets rammer, strategiske føringer, roller, oppgaver og ansvar, mens punkt 3 omhandler programmets mål, innhold og FoU-aktivitet. Mandatet må ses i sammenheng med programnotatet, som angir de faglige rammene og peker ut kunnskapsbehov, som skal ligge til grunn for aktivitetene i programperioden (2025-2028).

2. Programmets rammer

2.1. Strategiske føringer

IA-avtalen 2025–2028 er den overordnede strategiske føringen for IA-FoU-programmet. Avtalen har som mål å bidra til høy sysselsetting gjennom å forebygge og redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet, og å sikre at flere som kan arbeide, får muligheten til det.

Avtalen legger til grunn at arbeidsplassen er hovedarenaen for IA-arbeidet, og at innsatsen skal være kunnskapsbasert, forebyggende og forankret i samarbeid mellom partene i arbeidslivet. IA-FoU-programmet skal støtte opp under avtalens mål gjennom å utvikle og formidle kunnskap som bidrar til et mer inkluderende og helsefremmende arbeidsliv, som er til nytte på den enkelte arbeidsplass.

Kunnskapsgrunnlaget som fremskaffes av IA-FoU styres gjennom programnotatet, som angir de faglige rammene. Programmet skal ivareta et langsiktig og helhetlig perspektiv. Dersom det avdekkes større og viktige kunnskapsbehov gjennom Kunnskapsinnhenting om sykefravær og frafall 2025-26, vil programeier og programleder vurdere om disse bør legges inn i programnotatet eller løses på andre måter.

2.2. Roller og ansvar

Programledelse

Arbeids- og inkluderingsdepartementet utgjør programledelsen. Programledelsen har ansvar for:

- Overordnet ledelse, strategiske føringer og overordnede rammer for programeier.
- Overordnet ansvar for drift, økonomi og administrasjon av programmet.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet som programleder avklarer strategiske og prinsipielle spørsmål, herunder mandat og programnotat for IA-FoU-programmet, med koordineringsgruppen under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd.

Programeier

Arbeids- og velferdsdirektoratet er FoU-programmets programeier. Det innebærer å være oppdragsgiver, koordinator og administrator for kunnskapsutviklingen i programmet. Programeier skal arbeide innenfor rammene gitt av mandatet og programnotatet.

Programeier har ansvar for:

- Å utarbeide forslag til programnotat i samråd med STAMI.
- Å drøfte faglige problemstillinger og følge opp FoU-prosjektene i referansegruppen.
- Å legge til rette for at kunnskapsutvikling i FoU-programmet og andre FoU-aktiviteter i IA-avtalen ses i sammenheng, er balansert og supplerer hverandre.
- Drift og administrasjon av FoU-programmet, herunder anskaffelse og kjøp av forskningsoppdrag, og finansiering av forskerinitierte prosjekter (bidragsfinansiering).
- Å administrere budsjett og regnskap, samt tildele midler til de konkrete prosjektene i porteføljen.
- Årlig utarbeide planer for FoU-aktiviteten og orientere programledelsen og koordineringsgruppen om disse.
- Sikre at kunnskapsgrunnlaget i programmet holder høy forskningsmessig kvalitet og er forankret i nasjonal og internasjonal kunnskapsstatus.
- Legge til rette for formidling av forskningsresultater og FoU-aktiviteten i avtaleperioden, jf. omtale under punkt 3.3.

Programpartner

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er programpartner, og har ansvar for:

- Å delta inn i arbeidet med utarbeidelse og revidering av programnotat innenfor sitt fagområde.
- Å bidra til at innsatsen i IA-FoU-programmet ses i sammenheng med, og supplerer øvrig kunnskapsproduksjon i avtalen knyttet til sitt ansvarsområde.

Gitt STAMI sin rolle som programpartner, vil STAMI ikke kunne delta i konkurranser om midler i programmet.

Programforum

Det er etablert et programforum for IA-FoU-programmet mellom Arbeids- og inkluderingsdepartementet (programledelsen), Arbeids- og velferdsdirektoratet (programeier og fag-

kompetanse på sykefraværsområdet) og STAMI (programpartner med fagkompetanse på arbeidsmiljøområdet). Programforumet møtes én til to ganger årlig, eller ved behov.

Programforumet skal:

- Sikre at kunnskapsgrunnlaget i programmet er relevant og hensiktsmessig for IA-avtalens mål om å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet.
- Sikre at porteføljen i programmet er balansert opp mot avtalens innsatsområder og øvrig kunnskapsproduksjon i avtalen.

Koordineringsgruppen

Koordineringsgruppen har ansvar for å følge opp tiltakene i IA-avtalen og skal sikre overordnet forankring av IA-FoU-programmet i IA-avtalen. Programmets styringsdokumenter forankres i koordineringsgruppen, og koordineringsgruppen skal minst en gang i året holdes orientert om hovedtrekk i programmets utvikling og resultater.

Koordineringsgruppen gir strategiske innspill knyttet til helheten i IA-arbeidet.

Referansegruppe

Referansegruppen er et rådgivende organ for programeier. Gruppen bidrar med erfaringsbasert kunnskap, identifiserer temaer og områder hvor det er behov for forskning og kunnskapsutvikling, og drøfter aktuelle problemstillinger i tilknytning til FoU-prosjektene. Referansegruppen er den sentrale arenaen for faglige innspill og løpende vurderinger av programaktivitetene.

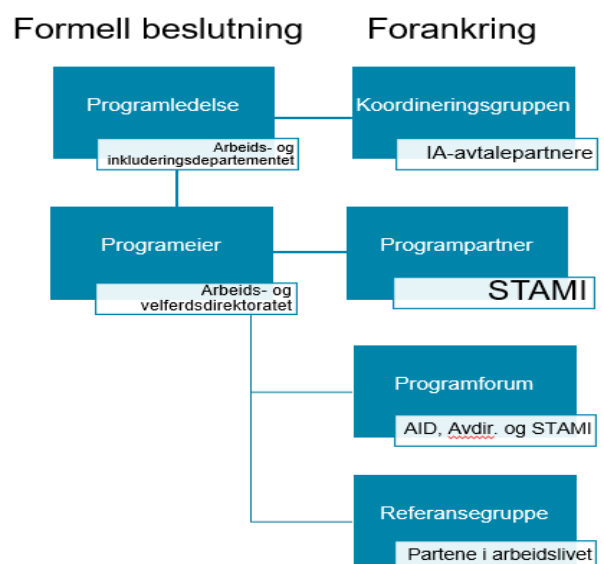
Referansegruppen for FoU-programmet ledes av Arbeids- og velferdsdirektoratet, med representanter fra arbeidslivets parter i IA-avtalen (én fra hver av partene), STAMI, Arbeidstilsynet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og leder for statistikkforum for IA-avtalen.

Organisasjonsstruktur

Organiseringen av IA-FoU-programmet bygger på tydelige roller og ansvar mellom programledelsen, koordineringsgruppen, programeier, programpartner og de tilknyttede rådgivende fora. Samspillet mellom disse aktørene skal gi strategisk styring, faglig kvalitet og helhetlig oppfølging av programmet. Rollen og ansvaret mellom aktørene kan visuelt framstilles som i figuren til høyre.

2.3. Finansiering og tidsplan

Perioden for FoU-programmet er fire år (2025-2028) med en samlet økonomisk ramme på om lag 55 mill. kroner. Tildelingen kan justeres ved behov. I tillegg kommer midler til enkelte konkrete FoU-prosjekter. Det tas forbehold om de årlige bevilgningene i statsbudsjettet.

Midlene skal benyttes til finansiering av forskningsoppdrag og bidragsfinansierte forskningsprosjekter, samt iverksetting av forskningsstøttede forsøk. Midlene skal også dekke drift og administrasjon av FoU-programmet, samt formidlingsaktiviteter.

3. Programmets mål og innhold

3.1. FoU-programmets mål

Hensikten med FoU-programmet er å frambringe kunnskap som kan støtte opp om arbeidet med å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet. FoU-programmet skal framskaffe relevant forskning med høy vitenskapelig kvalitet, og dekke kunnskapsbehov som er redegjort for i programnotatet.

3.2. FoU-aktiviteten

Mandatet forholder seg til definisjonene fra Frascati-manualen, gjengitt for FoU, anvendt forskning og utviklingsarbeid. Det framgår av avtalen at det er behov for å prioritere flere langsiktige prosjekter og flere effektevalueringer av virkemidlene i avtalen, herunder randomiserte eksperimenter der det er formålstjenlig. Enkelte langsiktige prosjekter kan strekke seg utover nåværende avtaleperiode. Kunnskap om tiltak og partssamarbeid på arbeidsplassen skal også prioriteres.

IA-FoU-programmet skal innhente kunnskap innen forebyggende arbeidsmiljøarbeid, sykefraværsoppfølging, tiltak i IA-avtalen og kunnskapsbehov som identifiseres i kunnskapsinnhenting. Disse er nærmere omtalt i programnotatet.

Et eksternt forsknings- eller kunnskapsmiljø skal i en sluttrapport sammenstille kunnskapsutviklingen i FoU-programmet og beskrive hvordan resultater og effekter kan følges opp.

3.3. Formidlingsaktiviteter

FoU-programmet har ansvar for formidling av kunnskapsutviklingen og FoU-aktiviteten i programmet, jf. omtale i avsnitt 2.2. Formidling av forskning i programmet skal framgå av årlige planer. Det er flere kanaler for aktiv formidling av aktivitetene og resultatene fra forskningen i programmet, herunder departementets hjemmeside for IA-arbeidet, Navs nettsider om IA-FoU-programmet og av arbeidslivets parter.

Forskningsmiljøene i programmet skal også bidra til å kommunisere forskningsresultatene, blant annet ved å delta aktivt på seminarer og konferanser.

Programeier skal gjennomføre minst én kunnskapsdag i året, med mindre noe annet er avklart med programledelsen. Formålet med kunnskapsdagene er å formidle aktuelle forskningsprosjekter i IA-FoU-programmet, samt andre relevante FoU-prosjekter. Dette for å gi alle parter oppdatert kunnskap om aktuell forskning og samtidig legge til rette for faglig dialog.